

Com va morir “el noi de Portbou”?

El TC obliga el jutjat de Figueres a investigar la mort del jove, vestit de Zara, trobat mort al mar i que es va tardar mesos a identificar tot i constar com a desaparegut

Rachid Benali, trobat mort al mar EPA.

El Tribunal Constitucional ha ordenat que s'investigui la mort de Rachid Benali, l'home que, vestit amb roba de Zara, va ser trobat mort al mar a Portbou el desembre del 2020, que estava denunciat com a desaparegut a Figueres però que no va ser identificat fins passats vuit mesos. La família de Benali, representada pel lletrat Benet Salellas, va presentar recurs d'empara al Tribunal Constitucional després que el jutjat d'instrucció 7 de Figueres, primer, i l'Audiència de Girona, en segona instància, desestimessin la petició de Salellas d'investigar les circumstàncies de la mort de l'home, de 29 anys, amb una discapacitat intel·lectual. Ara el Constitucional ha donat la raó a Salellas i ha sentenciat que se'ls va privar del dret a la tutela efectiva en relació amb el dret a la vida i de saber la veritat del que va passar. El TC exposa que existeixen circumstàncies més que sospitoses relacionades amb la desaparició i mort de Benali, perquè el mateix dia de la seva desaparició el noi va ser vist en un bar de Figueres en companyia de persones estranyes i testimonis van declarar que parlaven que volien anar a França. Quan va ser trobat mort al mar a Portbou, el cos estava mig despullat però la roba que duia, un jersei i una dessuadora, no es corresponia amb la que duia el dia de la

desaparició. El cadàver duia roba fosca amb etiqueta de la marca Zara que, segons els Mossos, provenia d'un comerç de França. Benali, que portava telèfon mòbil però va deixar de respondre el mateix dia, no duia diners ni targetes amb què ell hagués pogut comprar la roba, motiu pel qual es considera probable que algú la hi proporcionés, i la família considera que podria haver marxat amb algú que l'hagués enganyat, com ara els nois amb qui se'l va veure. Tot i que l'autòpsia no va revelar evidències d'una mort criminal (les múltiples lesions al cos s'atribuïen als cops contra les roques després de mort), tampoc es van aclarir les causes i les circumstàncies exactes i, per això, la família va demanar que es fes una investigació per intentar identificar els homes que anaven amb ell, fer un seguiment del seu telèfon mòbil... El jutjat número 7 de Figueres i l'Audiència de Girona van denegar que s'investigués el cas. I el TC ara ordena que les diligències es retornin al jutjat de Figueres, que es reobri la causa i que es facin les investigacions que no es van fer en el seu moment. El TC argumenta que encara que l'examen forense qualifiqui la mort d'"indeterminada" i no detecti indicis de mort criminal, no n'hi ha prou per descartar la intervenció de terceres persones en la mort de Benali sense haver fet una mínima i obligada investigació sobre els fets. En el moment d'admetre a tràmit el recurs d'empara, el TC ja va ordenar al jutjat que preservés les dades del telèfon mòbil de Benali, ja que les companyies tenen l'obligació de guardar-les un any i, per tant, si no s'haguessin guardat no es podrien revisar.

El cas va resultar rocambolesc perquè mentre la Guàrdia Civil, amb coneixement del jutjat número 7 de Figueres, s'escarrassava per posar nom al cadàver de l'home que va ser trobat mort al mar a Portbou el 29 de desembre del 2020, els Mossos, amb coneixement del jutjat número 4 de Figueres, s'esforçaven per trobar Rachid Benali,

veí de Figueres de 29 anys, que es trobava en parador desconegut des del 13 de desembre i de qui la família havia denunciat la desaparició el 17 de desembre, 12 dies abans que es trobés el cos sense nom. La Guàrdia Civil rastrejava la llista de desapareguts, però no els va aparèixer Benali, i els Mossos preguntaven en hospitals, ambulatoris, hotels, serveis públics... on Benali no constava. No van preguntar al dipòsit de cadàvers. De manera que no van lligar caps que es tractava de la mateixa persona fins a l'agost del 2021, quan les empremtes i l'ADN van posar nom al cadàver sense nom. En aquell moment, vuit mesos després de perdre el rastre del noi, la família va voler celebrar un funeral segons el ritus musulmà i van veure frustrats els seus desitjos perquè el cadàver ja havia estat enterrat com un no name, en un nínxol de beneficència. Per un costat, la família va reclamar exhumar-lo per fer la cerimònia i enterrar-lo segons la seva tradició. Se'ls va denegar per l'autoritat sanitària perquè no havien transcorregut dos anys.

Les peripècies per intentar identificar el noi trobat mort al mar a Portbou es van produir quan encara es lluitava també per posar nom a "la noia de Portbou", trobada morta el 1990 i que no va ser identificada fins a l'abril del 2023. Durant els vuit mesos que es va tardar a identificar-lo Benali també va ser anomenat "el noi de Portbou". I el cas va evidenciar que tot i que ara existeixen mitjans (ADN, xarxes...) que no es tenien el 1990, ara la identificació de persones mortes també té les seves dificultats.

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 15-10-2025, Pàgina 32

-El Punt Avui. Nacional 15-10-2025, Pàgina 32

Font del document:

<http://www.elpuntavui.cat/punt-divers/article/4-divers/2584777-com-va-morir-el-noi-de-portbou.html>